

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

นพรัตน์ มั่นยิ่ง*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด ได้ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 นำข้อมูลมาวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (Independent Sample-test) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิเคราะห์โดยทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance) และนำไปทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-15 ปี และสูงกว่า 15 ปี และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-15 ปี และสูงกว่า 15 ปี นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

จากการวิจัย สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ใช้พิจารณาปรับปรุงการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่ใกล้เคียงและระดับจังหวัดต่อไป

คำสำคัญ

ความคิดเห็น,ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ในปัจจุบัน โลกอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีรวมทั้งการแข่งขันในภาคของเอกชน การศึกษาจึงถือว่าได้รับผลกระทบในเชิงบวกเรื่องของการพัฒนาประเทศในสังคมสมัยใหม่ และสังคมแห่งอนาคต ความรู้ของมนุษย์จะเป็นประเด็นในการตัดสินใจประสิทธิภาพการแข่งขันขององค์กรต่างๆ ความได้เปรียบของแต่ละประเทศจึงขึ้นอยู่กับการพัฒนาคนให้มีศักยภาพและคุณภาพพอที่จะแสวงหาและใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้การศึกษาจึงมีความสำคัญสูงสุดในการสร้างชาติ (ทองศักดิ์ ทองจันทร์, 2559, หน้า 1) ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลกจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงต่อการแข่งขันที่เกิดขึ้น การที่จะทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงได้นั้น จำเป็นจะต้องมีบุคคลที่มีภาวะผู้นำ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงเพื่อนำองค์กรไปสู่ความสามารถในการแข่งขัน ในการเปลี่ยนแปลงองค์กรนั้นล้วนเป็นผลมาจากการเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมของบุคลากรในองค์กร ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและแนวทางการปฏิบัติของบุคลากร ดังคำกล่าวกันทั่วไปว่า “หากเปลี่ยนความคิด ชีวิตก็จะเปลี่ยนไป” ดังนั้นหากผู้นำไม่เปลี่ยนแปลงมาสู่องค์กรแล้วโอกาสที่องค์กรจะเกิดการเปลี่ยนแปลงย่อมเป็นไปได้ยากลำบากผู้นำจึงมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง ดังคำกล่าวที่ว่า “หากหัวไม่ส่ายหางย่อมไม่กระดิก” นั่นเอง (พิชาภพ พันธุ์แพ, 2555, หน้า 154)

องค์กรต่างๆควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์กรการศึกษา เนื่องจากการศึกษานั้นเป็นรากฐานของการสร้างคนเพราะจะเป็นเบ้าหล่อหลอมสร้างสมอง แนวคิด เสมือนกับอิฐเป็นรากฐานของการสร้างอาคาร ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากที่สุด เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุถึงเป้าหมายให้ประชากรเป็นผู้มีศักยภาพเพื่อพัฒนาประเทศ ปัจจุบันองค์กรการศึกษานเน้นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางมาสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรงโดยกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีความเป็นอิสระคล่องตัว สามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว ถูกต้องมีประสิทธิภาพ (รจนา มากเถาะเลย, 2556, หน้า 1)

ดังนั้นในการบริหารโรงเรียนนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งเพราะการบริหารโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพและดำเนินไปได้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารและปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงานหรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและทุกอย่างดำเนิน

ไปด้วยดี ผู้บริหารจะต้องรู้จักดำเนินบทบาทพฤติกรรมภาวะผู้นำของตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (สัมฤทธิ์ กางเพ็ญ และกิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, 2555, หน้า 1) กล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งการที่จะชี้แนะครูให้จัดการกรรมการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายได้นั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำ ดังนั้นการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบริหารและมีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคุณภาพของโรงเรียนยังผลให้เด็กเป็นคนดี (ทะนงศักดิ์ ทองจันทร์, 2559, หน้า 3)

ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของชาตินั้น ทุกองค์กร ทุกหน่วยงานต้องมีผู้บริหารซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการทำงานต่างๆ เพื่อให้องค์กรสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการวางแผนการพัฒนาสถานศึกษา และจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับยุคเศรษฐกิจและสังคมโลกในปัจจุบันให้กับนักเรียนไปพร้อมๆกับพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษานั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องมีบทบาทในการจัดการและพฤติกรรมขององค์กรตลอดจนต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นอย่างดี ต้องรู้ถึงเทคนิคในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์บทบาทเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในตนเอง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความกล้าคิด กล้าทำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำองค์กรให้ไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (อัญมณี ธรรมธร, 2559, หน้า 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 6 ได้มีการอบรม ประชุม สัมมนาอย่างต่อเนื่องในความพยายามที่จะศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ เพื่อการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้สอนที่มีคุณภาพรวมทั้งเพื่อให้การบริหารและการจัดการของสถานศึกษาให้เป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 6 ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยตลอด เพื่อให้ผู้บริหารได้พัฒนาตนเองและปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษาว่าอยู่ระดับใด โดยบุคคลที่สามารถสะท้อนภาวะผู้นำของผู้บริหารได้ดี คือ ครูผู้สอน ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงในกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหาร เพื่อให้เห็นว่าผู้บริหารต้องมีการปรับปรุงด้านใดมากที่สุดจึงได้เลือกศึกษาภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานว่ามีแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาใช้พิจารณาปรับปรุงการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำนวน 170 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie.RV and Morgan,D.W (อ้างอิงใน ภาวิตา ธาราศิริสุทธิและคณะ, 2558, หน้า 32) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน การวิจัยครั้งนี้ ใช้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของแบสและโวลีโอ (Bass & Avolio, 1994) องค์ประกอบพฤติกรรม 4 ประการ ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยทำการวิจัยระหว่างวันที่ 25 มีนาคม – 11 เมษายน 2560

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความ

คิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลโดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และพบความแตกต่างได้นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็นข้อๆดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 70.30 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 15 ปีขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมาเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 - 15 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก

3. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่พบความต่างกันในทุกด้าน

4. ผลการเปรียบเทียบครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ละเอียดพิจารณารายด้านพบว่า ในด้านการสร้างแรงบันดาลใจและด้านการกระตุ้นทางปัญญามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยรวมและรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งการเข้าอบรม การสัมมนาและการรับนโยบายการเปลี่ยนแปลงภาครัฐ ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้และมีการนำไปใช้พัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมืออาชีพ พัฒนาองค์กรเพื่อนำสู่ความสำเร็จ (Bass&Avolio, 1994, pp. 112-122 อ้างถึงใน สัมมา รุณิตย์, 2553, หน้า 31) กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงกว่าความพยายามที่คาดหวังพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานหรือผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจ และวิสัยทัศน์ขององค์กร จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของตน ไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มหรือองค์กรหรือสังคม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ได้บริหารงานที่ให้ความสำคัญกับบุคลากรทั้งในด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำแนะนำบุคลากรทั้งแนวทางการปฏิบัติงาน และวิธีการแก้ไขปัญหา มีวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการทำงานแต่ละส่วนอย่างชัดเจน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชะห์ คะเซ็ง (2555, หน้า 87-100) อรทัย ป็องเคน (2555, หน้า 74-83) สุริยาพร กันดิษฐ์ (2556, หน้า 61-71) สุพรรณิ โสมาเกตุ (2556, หน้า 75-88) บุญเรือน โภปัญญา (2555, หน้า 72-82) ลำควน เอี่ยมอาจ (2557, หน้า 90-95) สุธาสิณี สิงห์ประโคน (2558, หน้า 92-100) โสภณ วงษ์คงดี (2559, หน้า 70-

79) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา กล้าหาญ (2556, หน้า 46-53) ที่พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีเพศต่างกันไม่มีผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีแนวปฏิบัติและมีการแสดงออกหรือมีพฤติกรรมการบริหารงานกับครูไม่แตกต่างกัน คือให้ความสำคัญกับครูทั้งเพศชายและเพศหญิงอย่างเท่าเทียมกัน และผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งในปัจจุบันมีการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาผู้บริหารรวมทั้งมีการประเมินภายนอกตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงทำให้ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพศจึงไม่ส่งผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา กล้าหาญ (2556, หน้า 46-53) ชาลีชะห์ ตะเซ็ง (2555, หน้า 87-100) อรทัย ป็องเคน (2555, หน้า 74-83) สุพรรณิ โสมาเกตู (2556, หน้า 75-88) สุชาลินี สิงห์ประโคน (2558, หน้า 92-100) ลำดวน เอี่ยมอาจ (2557, หน้า 90-95) ฤทธิชัย บัลลังค์ (2559, หน้า 74-83) โสภณ วงษ์คงดี (2559, หน้า 70-79) ที่พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเรือน โถปัญญา (2555, หน้า 72-82) สุริยาพร กันดิษฐ์ (2556, หน้า 61-71) ที่พบว่าแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์ของแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน การทำงานนั้นมีส่วนทำให้ผู้นั้นมีความรู้ความสามารถและปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจแตกต่างกัน ผู้ที่มีประสบการณ์น้อยย่อมพิจารณาวินิจฉัยเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆหรือการประมวลภาพรวมได้ชัดเจนน้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์มากจึงมีมุมมองในด้านที่ดีมากกว่าด้านที่บกพร่องของผู้บริหาร และอาจมีความเกรงใจผู้บริหารเนื่องจากเพิ่งได้

เริ่มต้นทำงาน ทักษะคดีที่มีต่อผู้บริหารจึงแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติสระห์ ฉะเชิง (2555, หน้า 87-100) อรทัย ป็องเคน (2555, หน้า 74-83) บุญเรือน โภปัญญา (2555, หน้า 72-82) สุริยาพร กันดิษฐ์ (2556, หน้า 61-71) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา กล้าหาญ (2556, หน้า 46-53) สุพรรณณี โสมาเกตู (2556, หน้า 75-88) สุธาสิณี สิงห์ประโคน (2558, หน้า 92-100) ลำดวน เอี่ยมอาจ (2557, หน้า 90-95) โสภณ วงษ์คงดี (2559, หน้า 70-79) ที่พบว่าไม่แตกต่างกัน

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในรายด้าน พบว่าด้านการ กระตุ้นทางปัญญามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความเชื่อมั่นในวิธีการ ทำงานแบบใหม่ๆ และกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นต่างๆอย่างตรงไปตรงมา ส่งเสริม วิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ เช่น การสร้างนวัตกรรม สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในชั้นเรียน พร้อมทั้งพัฒนาทักษะของตนเองและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากประสบการณ์ทำงานและผู้บริหาร ควรที่จะให้เวลาในการนิเทศ กำกับ ดูแลติดตามงานอย่างเป็นระบบ

1.2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาใน เขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในรายด้านพบว่าอยู่ ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารต้องหาวิธีการหรือกลยุทธ์ต่างๆเพื่อธำรงรักษาไว้ โดยผู้บริหารต้อง ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบในทุกๆด้าน และใช้ผลการปฏิบัติงานของ ตนเองเป็นตัวอย่างของความสำเร็จ

1.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่ ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ใน การทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 15 ปี ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้ผลจากการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานหรือเป็น ข้อมูลพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาต่อไป เช่น การสร้างแรงบันดาลใจแก่ครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 15 ปี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามทัศนคติของครูผู้สอนโรงเรียนในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตพื้นที่ตำบลหน้าเมือง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

เอกสารอ้างอิง

กิตติยา กล้าหาญ. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในเครือข่ายมิตรศึกษา สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธนบุรี กรุงเทพมหานคร.

ชาลีชะห์ ดะเซ็ง. (2555). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส. วิทยานิพนธ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ทนงศักดิ์ ทองจันทร์ (2559). ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

บุญเรือน โภปัญญา. (2555). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิชาภพ พันธุ์แพ. (2555). ผู้นำกับการจัดการการเปลี่ยนแปลง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

แอกทีฟ พรินท์.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคณะ. (2559). การศึกษาอิสระ. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสติว

ดิโอจำกัด.

รจนา มากเดาะเลชัย. (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

- ฤทธิชัย บัดลังศ์. (2559). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอ
แก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต1.** งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลำควน เอี่ยมอาจ. (2558). **การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัด
กำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต41.** การค้นคว้าอิสระ,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สัมมา รัตนชัย. (2553). **ภาวะผู้นำของผู้บริหาร.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และกิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). **ผู้นำและภาวะผู้นำ .**ค้นเมื่อ 7 เมษายน 2560,
จาก <http://kit.kvc.ac.th/2012TechMJR/LeaderAndLeadership.pdf>.
- สุธาสิณี สิงห์ประโคน. (2558). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุพรรณิ โสมาเกต. (2556). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายอริยมงคล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2.** งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริยาพร กันดิษฐ์. (2556). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสตรีโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต2.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โสภณ วงษ์คงดี. (2559). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดส ำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
18 (สทวิทยาเขตระยอง 2).** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรทัย ป็องแคน. (2555). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต3.** งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญมณี ธรรมธร. (2559). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่ง
หางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต1.**งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.